Naslovnica > Istaknute teme > Borba protiv korupcije > Strateški dokumenti i prioritetna područja > Razvijanje nacionalnog strateškog okvira >

Razvijanje nacionalnog strateškog okvira

Republika Hrvatska kontinuirano strateški promišlja, provodi i nadograđuje sustav antikorupcijskih mjera. Od potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 2001. u procesima usklađivanja standarda i normativnog okvira u kontekstu pristupanja Europskoj uniji, RH je provela nekoliko nacionalnih strateških dokumenata posvećenih borbi protiv korupcije počevši od Nacionalnog programa za borbu protiv korupcije iz 2002. godine i pripadajućeg Akcijskog plana. Stečena iskustva poslužila su kao putokaz za daljnje unaprjeđenje strateškog okvira, najprije usvajanjem Nacionalnog programa za suzbijanje korupcije 2006.–2008., a potom i Strategije suzbijanja korupcije od 19. lipnja 2008. godine i provedbenog Akcijskog plana, koji je revidiran 2010. i 2012. godine, sukladno izazovima i potrebama praktičnog antikoruptivnog djelovanja.

U okviru provedbe navedenih dokumenata RH je formirala potreban zakonodavni i institucionalni okvir u području represivnog djelovanja na korupcijska kaznena djela, ali i formirala mehanizme prevencije korupcije u područjima financiranja političkih stranaka i predizbornih aktivnosti, transparentnosti rada izvršne vlasti, postupaka javne nabave te upravljanja sukobom interesa. No, unatoč ostvarenom napretku postojala je potreba za daljnjim unaprjeđenjima, koja je po ulasku u Europsku uniju motivirala pokretanje procesa izrade novog strateškog okvira u području suzbijanja korupcije.

Nakon pristupanja EU, usvojena je nova, strukturno i metodološki proaktivno usmjerena Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine fokusirana prvenstveno na prevenciju korupcije. U postupku razvijanja ovog strateškog okvira preuzet je proaktivniji pristup upravo u preventivnom djelovanju na uzroke i rizike nastanka korupcije te je afirmirana participativna metoda izrade strateških dokumenata. Takva metoda pretpostavljala je preduvjet sinergijskog djelovanja svih sudionika u relevantnim tijelima javne vlasti i civilnom sektoru, medijima i socijalnim partnerima na identifikaciji korupcijski rizičnih poslovnih procesa i uzroka nepravilnosti te mogućih institucionalnih slabosti i zakonsko-regulatornih manjkavosti.

Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030.

U cilju nastavka kontinuiranog strateškog provođenja i nadograđivanja sustava antikorupcijskih mjera u Republici Hrvatskoj, nakon isteka razdoblja važenja Strategije suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine, izrađena je Strategija sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine.

Donošenje novog strateškog okvira za borbu protiv korupcije predviđeno je Programom Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2021. – 2024. godine i Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske za razdoblje do 2030. godine u kojoj borba protiv korupcije predstavlja jedno od prioritetnih područja.

Postupak izrade Strategije određen je sukladno odrednicama cjelovitog sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem temeljenog na Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike

Hrvatske.

Sukladno zakonodavnom okviru za strateško planiranje, kao prvi korak na sjednici VRH održanoj 19. studenog 2020. donesena je Odluka o pokretanju izrade Strategije sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030.

Strategija donosi analizu trenutnog stanja, uzimajući u obzir ostvarene rezultate prethodne Strategije s naglaskom na područja koja je potrebno dodatno adresirati te identificirana područja korupcijskih rizika u relevantnim dokumentima međunarodne procjene.

Uzeti su u obzir i dokumenti međunarodnih procjena u ovom području te rezultati istraživanja percepcije korupcije kod građana koje se provodilo na mrežnoj stranici Ministarstva pravosuđa i uprave paralelno s postupkom izrade Strategije s ciljem dobivanja procjene postojećeg stanja kao polaznih rezultata prije početka provedbe mjera u okviru novoga strateškog okvira.

Strategija je podijeljena na sljedećih pet osnovnih posebnih ciljeva:

- 1. Jačanje institucionalnog i normativnog okvira za borbu protiv korupcije
- 2. Jačanje transparentnosti i otvorenosti rada tijela javne vlasti
- 3. Jačanje sustava integriteta i upravljanje sukobom interesa
- 4. Jačanje antikorupcijskih potencijala u sustavu javne nabave
- 5. Podizanje javne svijesti o štetnosti korupcije, nužnosti prijavljivanja nepravilnosti i jačanja transparentnosti.

Navedena područja predstavljaju i temeljne stupove prevencije korupcije na koju je Strategija generalno usmjerena.

Svaki od predviđenih posebnih ciljeva popraćen je nizom mjera za upravljanje rizicima od korupcije u prioritetnim područjima poput javne uprave, političkog sustava, pravosuđa, gospodarstva, u upravljanju državnom imovinom i javnim financijama te sektorima poljoprivrede, zdravstva, znanosti, kulture, obrazovanja, sporta, infrastrukture, zaštite okoliša, energetike, prometa i infrastrukture, privatnog sektora i drugim prepoznatim područjima.

Ukupno je definirano 95 mjera u okviru pet posebnih ciljeva.

Strategija će se pratiti kroz tri trogodišnja provedbena plana (akcijska plan) i to za razdoblje od 2022. do 2024. godine, zatim za razdoblje od 2025. do 2027. te posljednji provedbeni dokument u ovom strateškom razdoblju za razdoblje od 2028. do 2030. godine.